

ПРОТОКОЛ

от заседание на работна група за дейността на институциите в предучилищното образование, назначена със Заповед № СОА18-РД91-300/27.08.2018г. на кмета на Столична община

На 24.06.2019 г. от 15.00 часа, в залата на ул. „Париж“ № 1, се проведе заседание на работната група.

На заседанието присъстваха:

1. Доц. д-р Тодор Чобанов – зам.-кмет направление „Култура, образование, спорт и превенция на зависимости“ в СО
2. Емил Миков – гл. експерт в дирекция „Образование“
3. Елка Илиева – гл. експерт в дирекция „Образование“
4. Нели Манчева – гл. експерт в дирекция „Образование“
5. Йолита Годорова – юрисконсулт в дирекция „Образование“
6. Янка Никодимова – началник отдел „Централизиран информационни системи“, дирекция ИОТ в СО
7. Албена Генова – гл. експерт отдел „Централизиран информационни системи“ – дирекция ИОТ в СО
8. Евелина Китова – директор на 39 СУ
9. Афродита Ильовска – директор на ДГ № 19
10. Нели Кцарска – директор на ДГ № 155
11. Миряна Маламин-Сирийски – експерт към ПКОКНKM към СОС, Фондация „Светът на Мария“
12. Саня Конакчиева – зам.-председател на Сдружение „Настоящи и бъдещи майки“
13. Васил Николов – председател на Национален инициативен комитет за качествена и иновативна образователна система
14. Антонина Кенова – Национален инициативен комитет за качествена и иновативна образователна система
15. Пламена Николова – програмен координатор „Образование“ – Национална мрежа за децата

Заседанието се проведе при следния дневен ред:

1. Продължение на дискусиата от предишната работна среща – за проведената кампания по прием 2019 г.
2. Мониторинг на дейността на детските градини.
3. Разни.

По т.1. от дневния ред:

Повторени бяха проблемите, споделени на срещата на 17.06.2019 г.:

- физическо лице се идентифицира с ЕГН, юридическо с ЕИК. Не може грешка в името на работодателя да генерира грешка в системата и това да е основание за отказ да се запише детето. Т.е. системата генерира едно заявление, което съдържа неверни данни, а

документите доказват друга фактическа и юридическа обстановка. Посочено е, че е възложено на програмиста да скрие полето за наименование на местоработата.

- Презимето. Има македонци деца, майки и бащи, които нямат презиме. Когато се напише име и фамилия, системата генерира презиме същото като фамилията. По този въпрос от страна на информационната система е посочено, че не е вярно твърдението, че автоматично се изписва презиме, в системата презимето не е задължително за попълване още от 2011 – 2012 г.

- Тази година прилагането на информационната система води до нарушаване и ограничаване на правата на децата, защото има много случаи на отказ за записване на деца именно заради такива ситуации. Проблемът не е в нормативната уредба, проблемът не е в родители или директори, проблемът е в електронната система.

- Заявлението, което се генерира от системата е производно на информацията, която родителят сам въвежда. И е единствено за улеснение да подготви родителя документите, които се изискват от нормативната уредба, защото в табличен вид в самата наредба е посочено в какъв статус, какви документи трябва и непрекъснато се задават въпроси за това, какво трябва да се представи. Това е само за улеснение на родителите без нищо да се добавя от системата, единствено от информацията, въведена от родителите.

- Не са единични случаите, когато директори на различни детски градини отказват записване именно заради разлика между реалните официални документи и генерираното в заявлението в системата.

- Отказите на директорите не са заради електронната система. Директорите съблюдават да няма разминаване в подадената информация в заявлението и документите, които се представят при записване. Тъй като при контролната си дейност ДО следи много стриктно за това.

- Постигнато бе разбиране, че това е голямата грешка – да се следи заявлението, а не фактическото съответствие на критериите. Уточнено бе отново, че нормативната база е водеща, а не документ, който е генериран от една информационна система. По този въпрос трябва да бъдат предприети последващи мерки. От СНБМ посочиха, че в страната има трайно установена съдебна практика по отношение на електронните системи и директорите трябва да знаят, че правят нарушение.

- За съжаление, проблемът, който се появи още при приема 2018 г. тази година ескалира. Проблем е, че случаите се решават по единично, а не се дават указания.

- На предходното заседание се стигна до конкретни действия, които ДО трябва да приложи.

- Проблемът не е в заявлението, а в отношение към грешките при попълване на данните в системата и кое е водещо – грешните при попълване в системата не могат да са основание за отказ за записване на дете.

- Представител на ДО постави въпроса, че не вижда смисъл и практика да дават указания за приложението и че няма право общината да прави тълкования на нормативни актове.

В отговор беше посочено, че разясняването на директорите какво да правят няма нищо общо с тълкование на нормативната база. Стигна се до обобщението, че два подхода трябва да бъдат приложени:

1. Директорите трябва да бъдат подкрепени и да им бъдат разяснявани въпросите, при които срещат затруднение в начина на действие.

2. Директорите са длъжни да спазват нормативната база и да бъдат наказвани, ако не се спазва.

- особено важно е, че повече нарушения не бива да се допускат;

- както и да се прецизира, че директорите са тези, които следва да търсят решение, а не да прехвърлят на родителите да търсят решение.

- количеството случаи показва, че не директорите са некомпетентни, при 500 случая проблемът не може да е в конкретен служител.

По т. 2 от дневния ред:

- При сформирание на тази работна група беше повдигнат въпроса, че има граждански мониторинг върху детските градини, който констатира слабости и пропуски, и който налага да се постави въпроса за това дали съществуващият мониторинг, който се провежда от страна на общината е достатъчно актуален като подход;

- ДО представи дейността на дирекцията по контрол и мониторинг: Всяка година се утвърждава план за проверките, които ДО да извършва. В него са посочени първо тематичните проверки, които са различни за всяка учебна година с изключение на цялостните. Дали проверката е цялостна или тематична, ако е по нормативната уредба няма никакво значение. Правят се по един и същи начин. На цялостната проверка влизат един или двама експерти от ДО с оглед обема на работа. В тази проверка се преглеждат 92 различни компонента. По отношение на цялостната дейност на директора експертите от дирекцията нямат правомощия да се произнасят и да наблюдават цялостната дейност на учителите в групи. Това се прави от РУО София-град. Всичко се описва много подробно в протокол. С оглед съблюдаване на личните данни не се прилагат всякакви документи или ако е необходимо да се приложат личните данни се заличават. Правят се съответните изводи и в случай на констатирани несъответствия се правят предписания със задължителен характер, със срок, в който трябва да бъдат отстранени. Всеки протокол, в който има предписания завършва с това, че следва последващ контрол, който обикновено се извършва в началото на учебната година. Тъй като през месец септември няма право да се извършва контрол на цялостната дейност на директора, предвид факта, че тогава започва учебната година. Когато се прави проверка по жалба и сигнал, ситуацията е същата с тази разлика, че тогава влиза един експерт, освен ако сигналът не е изключително тежък. Тогава влизат двама. Начинът е същият. Гледа се съответния контекст и разликата е в това, че в рамките на 30 дни освен, че излиза и констативния протокол, който излиза и в другите случаи се подава доклад от проверяващия експерт до

съответния човек, от който е подаден сигналът – до доц. Чобанов, до г-жа Минчева, г-жа Фандъкова. В рамките на 30-дневния срок отговаряме на жалбоподателя.

- Поставени бяха въпросите: 1. Само в проверки ли се състои мониторинга? 2. Къде е уреден начина, по който се осъществява самата процедура – начало, край, резултат?

- Документът, който урежда реда е „Годишен план за дейността на дирекция „Образование“ за съответната учебна година.

- Поставен бе и въпросът за резултатите от проверките – за 2018 г. са направени около 40 тематични и около 200 по сигнали.

- Цялостната проверка е най-голямата, най-всеобхватната. В цялостната проверка са изброени всички нормативни документи, които следва една детска градина да има, за да осъществява успешно процес на образование, възпитание, обучение и социализация. Като се започне от всички онези правилници, планове и правила, които следва да има. Изисква се книгата за контролните органи, които извършват проверка, вписват се в книгата за контролни органи на основание заповед на кмета на СО се извършва тематична проверка на цялостната дейност на директора на детската градина. Работи се документ по документ. Там, където има пропуски, се отразяват още в горната част на протокола, в описателната. Когато се прегледат всички документи следва трета точка, която се нарича изводи. В тази точка отгоре се извеждат случаите, които са наред, извеждат се случаите, които са в противоречие със съответния член, точка, алинея на нормативната уредба, на съответния нормативен документ. След което следва последна точка – предписания, в която за всеки един констатиран пропуск, нарушение, недоглеждане, се правят съответните предписания, със съответния срок за отстраняването и кое е отговорното лице.

- За да се правят каквито и да било предложения относно мониторинга, трябва да се познава вътрешноеведомствения документ, който урежда работата на служителите.

- НИККИОС апелират да бъдат допуснати като наблюдатели на проверките. Представител на НИККИОС коментира, че през последната година комуникацията им с ДО бележи успех. Запознати са как се прави проверка, след подаден сигнал, какво се случва, какво се констатира, кой налага санкции, предписания, наказания и т.н. Изразяват мнение, че хората са загубили доверие в ДО и желаят това да се промени. Смятат, че това ще стане с граждански контрол или по-скоро наблюдение, като ще се спазва всичко, свързано с това да не се влияе върху проверките, да не се изнася информация.

- Поставен е конкретен казус: от тази година вече не се изисква копие на лична карта, на родителя, която да се съхранява в детската градина, така проверката на постоянния адрес на записаните деца се затруднява. При проверка от страна на експерт как би могло да се установи дали всичко е наред относно постоянния адрес.

- При оплакване и при сигнал се прави проверка с писмо до ЕСГРАОН. Тази проверка се прави само на случай по който има съмнения, а не като редовна проверка, свързана с контрола върху директорите.

- Друг казус е проверката на всички представени решения на ТЕЛК от четирите класирания.

- Трети казус е проверката на легалната дефиниция за домакинство и многодетни семейства, като СНБМ настоява техен представител да участва. Проверката следва да се извърши изборително не повече от 10 или 20 деца. Доц. д-р Чобанов и г-жа Минчева на класирането са поели този ангажимент. Т.е. не е проблем да се направи такава проверка, за да са спокойни родителите, че с тази легална дефиниция, която в момента съществува и която трябва да се промени при следващата промяна на Наредбата, се е злоупотребявало, защото е записано „домакинство“.

- Налице е ясна заявка за гражданско участие при провеждането на проверките и обстоятелствата.

- Поставен бе реда на провеждане на проверката по темата за дефиницията за домакинство от зам.-кмета д-р Чобанов: ДО да избере 10 обекта, да направи посещения и по документи да провери 10 случая и да ги докладва на работната група. Проверката да бъде реализирана в 2-седмичен срок. В тази проверка да се заложи точно този въпрос за легалната дефиниция за домакинство, т.е. дали дете, което е ползвало този критерий има общо с останалите две деца.

- При проверката на решения на ТЕЛК – да се подготви и внесе писмо като основание за проверката, защото има данни, че са приети по този ред деца, които нямат решения на ТЕЛК. Това е нов критерий и е особено важно да се покаже контрола върху неговото прилагане, защото така се създава чувствителност при прилагането на нов критерий.

- Посочени са регистрите, до които има достъп Столична община - Търговски регистър, БУЛСТАТ, Имотен регистър, Регистър на трудовите договори на НАП, Регистър на НЕЛК, като от ДАЕУ има официален имейл, че регистърът на НЕЛК, който е достъпен през РЕДЖИКС не е пълен. Възможно е да има реален ТЕЛК, но да не се намери.

Представител на СНБМ предлага срокът да се удължи до октомври.

- Трябва да се направи анализ, какво може да се извлече автоматично и тогава ще се предприемат действия.

- Проверката на решенията на ТЕЛК ще се осъществи чрез РЗИ. С писмо до РЗИ, с посочени конкретни ЕГН дали има издадено решение на ТЕЛК. Всеки сигнал за медицински документи се изпраща на РЗИ, защото само те могат да се произнесат. Въпросът е дали могат автоматично да обработят по ЕГН и да кажат има или няма решение на ТЕЛК.

- Пореден въпрос беше поставен за възможността граждани да участват при проверките в детските градини. В дискусиата се очерта следното: гражданина няма право да участва като субект, като физическо лице. В ЗАНН това не е предвидено. Това участие, ако се документира, всеки юрист ще оспорва. Единственият вариант, който се предвижда за физическите лица, при съставяне на констативния акт е да се подпишат като свидетели. ЗПУО не дава възможност за граждански контрол. Гражданският контрол може да се

осъществява на работни срещи, инициативи, съдействие. ЗПУО не позволява. В ДГ могат да влизат представители на Регионалното управление по образование, национално ниво и тук присъстващите трима експерти със заповед. Това, което законът е предвидил, като форма на граждански контрол, това са т.нар. обществени съвети.

- Да се помисли за среща с хора, които имат опит върху граждански мониторинг, защото има практики в България. Другият инструмент е пускането на сигнали.

По т. 3 разни:

- За класирането през 2020 г. статуса „работещ родител“ ще се проверява ли електронно?

- Необходимо е промяна в софтуера, н се знае колко ще струва като доработка и не може да се каже дали ще бъде реализирано. Имаме осигурен достъп до регистъра само на трудови договори и няма да могат да бъдат проверявани всички работещи лица, включително и самоосигуряващите се.

- Относно многодетните семейства – Достъп до ЕСГРАОН имат длъжностните лица по гражданско състояние, които са определени със заповед на кмета. Това са служители в районните администрации и част от служители в СО. Пилотно са пуснати служебните проверки с по една ДГ от всеки район.

Ако бюджета включва достатъчно средства може да се доработи и тази система. Въпрос на решение на СОС.

Проблемите са поставени, липсата от финансиране не е основание и очакваме решение.